

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Det er ikke neoliberalismens skyld, men ... Mikkel Krause Frantzen EN FREMTID UDEN FREMTID

Af

[Magnus Friis](#)

– 2. august 2018 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Filosofi](#), [Højdepunkter](#), [Samfund](#), [Samfund, Filosofi & Debat](#)

Depression er exceptionelt velegnet som omdrejningspunkt for en samtidsanalyse, men desværre bliver Mikkel Krause Frantzens nye bog aldrig mere end fascineret og akademisk tilstrækkelig.

Citat

Lykken er imidlertid ikke kun en *industri*. Det er også en *ideologi*. Lykke er blevet vor tids moralske orden. Man kan sige, at lykken i dag udgør et moralsk imperativ, som dikterer, at det at være uheldig er umoralsk. Det var også det, Triers film *Melancholia* viste. Den depressive Justines medmennesker spørger hende konstant: Hvordan går det? Hvordan har du det? Men bag dette tilsyneladende så enkle og uskyldige spørgsmål gemmer der sig et moralsk krav om at være lykkelig, som de andre karakterer da også nogle gange er helt eksplicitte omkring, når de indtrængende beder Justine om at være lykkelig.

Depression er et fænomen, det er nemt at være optaget af. Det er tiltrækkende at koble den til kapitalismen, og det er æstetisk dragende at søge svar i kunsten. Depressionen – en tilstand karakteriseret ved dens mangel på muligheder – er poetisk. Og så er der noget med depressionens udtryksform, der gør den exceptionelt velegnet som omdrejningspunkt for en samtidsanalyse.

I sin nye bog EN FREMTID UDEN FREMTID føles det som om, at Mikkel Krause Frantzen – postdoc på AAU, ph.d.-uddannet i litteraturvidenskab og litteraturanmelder ved Politiken – løber alle de analyser igennem, som man allerede har talt om længe. Jeg har en fornemmelse af, at have haft hele samtalen før.

Nu har vi så en bog, vi kan pege på, når vi snakker om depression og sige, ja, her er Wallace og Bifo, og Caspar Eric, Von Trier og Andkjær, her er lige præcis de elementer, kulturinteresserede venstrefløjsakademikere allerede har drukket kaffe over de sidste mange år. Men samtalen var der før bogen, og måske kommer jeg bare fra et segment, der ligner Frantzens for meget. Personligt synes jeg simpelthen, at det er for uambitiøst et værk. Jeg føler mig efter endt læsning ikke klogere på depressionen – eller på hvad vi skal gøre ved den.

Det skyldes måske, at Frantzen igen og igen omringer sine pointer med disclaimers, der tager ethvert bid ud af alt, der kunne ligne en faktisk stillingtagen. Jeg tror ikke, han nævner neoliberalismen en eneste gang uden samtidig at pointere, at det selvfølgelig ikke skal bruges som et skældsord. Alle pointer foregriber deres egen kritik eller relativiserer efterfølgende sig selv. Efter (med rette!) at have stillet sig kritisk overfor Leo Gura ('a professional self-help junkie, life coach, video blogger, entrepreneur and speaker') og hans budskab om, at man er skyld i sin egen depression, skynder Frantzen sig at skrive, at selvfølgelig vil han ikke underkende dem, der faktisk føler sig hjulpet af ham: 'Forskellige ting virker for forskellige folk'.

Den slags selv-punkteringer er mere end bare akademisk redelighed, det er, lader det til, grundformen for den måde, Frantzen argumenterer på i bogen. I stedet for at skrive sig fortløbende frem til en konklusion, skyder alle bogens pointer omvej forbi et 'men', og det er præcis lige så trættende som vendingen *jeg er ikke racist, men*

1 Stress ▶ ✕

Kom af med din Stress Få dig selv tilbage ▶

atlevelivet.dk

2 Dating For Dig Over 40 År ▶ ✕

Find den eneste ene med dating på nettet - opret gratis profil! ▶

40plus.dk

3 Angst, depressiv, stressest? - Få hjælp via kognitiv terapi ▶ ✕

Tag action nu. Gør noget ved din angst, depression eller stress. Studierabat ▶

unikpsykoterapi.dk

4 Sæsonens løbenyheder ▶ ✕

Se vores løbeunivers på Sportmaster.dk eller kig forbi din lokale butik og bliv inspireret ▶

SPORTMASTER

5 Du har (1) gave - Få 1 fantastisk gave ▶ ✕

(1) gave , følg trinene! ▶

gogift.com

Fakta

- Forfatter: Mikkel Krause Frantzen
- Titel: EN FREMTID UDEN FREMTID
- Pris: 199,95
- Forlag: Informations forlag
- ISBN: 9788775146895

[Køb hos Plusbog.dk](#)

Billeder

... Neoliberalismen kan ikke gives skylden, *men* ... Jeg er ikke meget for skåltaler for litteraturen, *men* ... Argumentatorisk er det en måde at undgå at vove for meget, men for pokker hvor ville jeg ønske, bogen havde vovet mere.

Men okay, for nu at låne Frantzens djævlensadvokat-format, kunne man så ikke tænke sig, at bogen holder sig fra radikale udsagn i et forsøg på at være populærformidlende? Hvis den er målrettet et bredere publikum end alle dem, der allerede kender det meste af referencelisten, er det så ikke en misforståelse at anklage den for manglende originalitet? Om bogen lykkes eller ej, må vel holdes op imod, hvad den forsøger at gøre. Og jo, det kunne man selvfølgelig godt tænke sig. Således kunne jeg punktere min anmeldelse, og afslutte med en vag mumlen, *jo, måske ville nogle andre end mig selv synes den er god*.

Men det har jeg ikke lyst til. Jeg synes depression er et vigtigt emne, som kalder på at blive talt om på kvalificerede og nuancerede måder. Derfor bliver vi nødt til at have tænkere, der tør tage skridtet ud af deres akademiske hjemmebane, der tør være mere end blot refererende og diskuterende. Efter et ph.d.-projekt er Frantzen kvalificeret til at tale med om depression, og jeg håber, han melder sig som tydelig stemme i den offentlige debat. Jeg er ikke i tvivl om, at der er brug for flere, der kan se depression i en større sammenhæng. Hvis EN FREMTID UDEN FREMTID kan være hans trædesten ind i offentligheden, så er jeg kun glad. Men i egen ret er bogen en skuffelse.

Frantzen skriver i en af sine afsluttende analyser: 'Et nutidigt, reelt antidepressivt projekt må således bidrage til skabelsen af andre illusioner, andre myter, andre fiktioner, alternative fortællinger om den verden, vi lever i, og den verden, vi gerne vil leve i'. Det er jeg for så vidt ikke uenig i, det lyder faktisk rigtig godt, problemet er bare, nåja, hvad betyder det egentlig?

Frantzens analyse er fin, men den giver ved nærmere eftersyn ingen bud på løsninger, det tør den aldrig. Den forbliver på tør grund, for alle har vel efterhånden opdaget, at vi har brug for nye fortællinger. Problemet er og har hele tiden været, hvor vi mon skal finde dem. Hele problemet med depression er, som Frantzen selv skriver, at vi ikke kan se løsningerne selv. Så er der heldigvis, skulle man tro, kunsten, men igen er Frantzen foran sig selv, for: 'kunsten kan ikke redde os. Og det er ikke engang sikkert, at den skal redde os. At den vil redde os.'

EN FREMTID UDEN FREMTID konstaterer altså på redelig, akademisk vis, at vi har brug for nye illusioner. Men det er samme teoretiske endestation, som venstrefløjskritikere har kørt sig selv til efterhånden meget længe: vores evne til kritisk analyse kan ikke løse problemet. Så når kritisk analyse er det vi kan, så kommer vi ikke videre. Fra denne endestation står man foran Kierkegaards 70.000 favne og taler springet op, men reelt set er man for komfortabel i sin universitetskarriere til for alvor at overveje det. Det ved Frantzen, ja han skriver det nærmest direkte selv, men det er kun i den aflukkede universitetsverden, at den slags selvrefleksivitet er godt nok i sig selv.

Synes godt om 6 personer synes godt om dette. Opret en profil for at se, hvad dine venner synes godt om.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Filosofi](#), [Samfund](#),

- [Det drejer sig om kritik og modstand – Judith Butler KRIGENS RAMMER](#) · 31-08-2016
- [Kun sandheden bobler godartet – Vincent F. Hendricks SPRÆNG BOBLEN](#) · 12-08-2016
- [Tro inspireres ikke af sværdslag – François Voltaire AFHANDLING OM TOLERANCE](#) · 03-05-2016
- [Epistolær vampyrisme og skizo-incest – Gilles Deleuze & Felix Guattari KAFKA FOR EN MINDRE LITTERATUR](#) · 20-03-2015
- [En tidlig fremavling – Friedrich Nietzsche SCHOPENHAUER SOM OPDRAGER](#) · 20-05-2014

Læs også

- [Farvet af denne her tristhed – Caspar Eric AVATAR](#) · 07-02-2017
- [Underskudsalve – Sternberg DEPRESSIONSDIGTE](#) · 31-07-2014
- [Tavshedens sprog – Miriam Toews SMÅ UDSVING](#) · 17-07-2014
- [Et essayistisk kunstværk – Milan Kundera ET MØDE](#) · 27-06-2012
- [Livet set indefra – Sofi Oksanen BABY JANE](#) · 13-06-2012

MIKKEL KRAUSE FRANTZEN

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

☺

Tags: [depression](#), [kapitalismekritik](#), [kunstkritik](#), [Mikkil Krause Frantzen](#), [samtidsanalyse](#)

Om Magnus Friis

Magnus Friis er født 2. januar 1990, og er derfor, med undtagelse af 1. januar, altid præcis ti år ældre end vores nuværende årtusinde. Han er uddannet cand.mag og har tidligere været frivillig i bogbutikken ark books på Møllegade.

1 Kommentar

1. Svar

Bjarne Toft Sørensen

Posted august 20, 2018 at 1:32 PM

Som akademiker og intellektuel finder jeg anmeldelsen mangelfuld. Som nysgerrig læser giver den mig ikke svar på de spørgsmål, som jeg finder relevante i forbindelse med et sådant værk.

Udtryk som "samtidsanalyse" og "analyse" bliver brugt flere gange, og som der står i anmeldelsen: "Om bogen lykkes eller ej, må vel holdes op imod, hvad den forsøger at gøre". Korrekt, men vi får bare aldrig et svar på, hvad det er, bogen "forsøger at gøre".

Er det et værk, der kan leve op til elementære krav til en akademisk afhandling? Eller er det snarere et værk, der kan karakteriseres som samfunds – kulturkritik på essayistisk niveau?

Er der tale om analyse, der har karakter af forundersøgelse, med udgangspunkt i humanistiske og fortolkende tilgange, eller er det gennemført analyse, der også vil kunne leve op til en samfundsforskers krav til teori og metode?

Det er nemt nok at skrive: "Efter et ph.d.-projekt er Frantzen kvalificeret til at tale med om depression", men som hvad er han kvalificeret til det? Som litteraturforsker, som psykolog, som samfundsforsker eller som hvad? Lever han op til alle de nævnte faggruppers krav til akademiske tilgange i de relevante sammenhænge i værket?

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive publiceret. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet